

Protocol contra les agressions sexistes a les Festes Majors de Montcada i Reixac

2017

Presentació

Des de la Regidoria de polítiques d'igualtat es percep la necessitat de crear aquest protocol per generar consciència sobre la corresponsabilitat a l'hora de lluitar contra les violències masclistes i, en concret, contra les agressions sexistes. Des del consistori es fa un impuls a la participació d'entitats i persones a títol individual per tal de crear, de forma horitzontal i des de la pedagogia i el debat, aquest document.

Com hem elaborat el document?

Aquest document s'ha elaborat a partir de treballar altres protocols contra les agressions sexistes ja existents (Poble Sec, Sabadell i Manlleu). A partir d'aquests textos persones a títol individual, la Regidoria d'Oficina d'Atenció a la Dona i Polítiques d'igualtat i representants de les entitats AE El Turó i Sin teta hay paraíso comencen a valorar quines són les necessitats de Montcada i Reixac i quines accions de sensibilització i prevenció caldria dur a terme.

Un cop aquesta part del protocol va estar enllestida, es va fer una crida a la resta d'entitats participants de l'Espai Poblet, per tal de valorar si estaven disposades a elaborar, conjuntament, la part d'intervenció del protocol.

Finalment, 8 entitats participen de forma activa, i posaran en pràctica si s'escau la part d'intervenció:

- AAVV Font Pudenta y Muntanyeta
- AE El Turó
- AFA Elvira Cuyàs
- Colla Castellers de Montcada
- Colla Mitjana Gengants de Montcada
- IMIR
- La Unió
- UE Sant Joan At. de Montcada

Premisses

- Davant de les agressions sexistes, volem crear espais de corresponsabilitat per tal de no deixar la càrrega de la defensa a les persones agredides i generar uns espais actius davant de casos de sexisme i LGTBIfòbia.¹
- Una agressió és un abús de poder d'una persona sobre l'altra. No és un malentès o un conflicte.

---

¹ L, lesbiana; G, gai; T, trans; B; bisexual; I, intersexual. LGTBIfòbia, odi a les persones LGBTI. Menyspreu per raó d'opció sexual o identitat de gènere diferent a l'heteronormativa.

- Res justifica una agressió. El fet que una noia porti un vestit curt, que prèviament hagi coquetejat i, finalment, no vulgui seguir la relació o que s'hagi consumit alcohol o drogues, entre d'altres, no és cap atenuant o justificació per poder tenir conductes agressives, ofensives o abusives.
- Si una acció fa que algú se senti agredit/ida, és una agressió. Cadascú té els seus límits, i no són qüestionables. Les vivències de cada persona fan que una mateixa situació pugui ser viscuda de diferents maneres.
- Totes i tots podem ser agressors. Traspassar els límits de les altres persones és senzill ja que vivim en una societat patriarcal², on les conductes abusives estan normalitzades a l'hora de socialitzar-nos.
- A l'espai de festes majors no s'accepten acudits, simbologia o música homofòbica, sexista, lesbofòbica o transfòbica.
- L'heteropatriarcat és un sistema de relacions de poder on el rol de l'home se situa en una condició de privilegi i superioritat vers les dones i estableix la concepció que la única opció sexual acceptable és l'heterosexual.
- Les persones agredides no són víctimes passives. En el supòsit d'una situació d'agressió, hem d'escoltar sempre la persona agredida i no actuar mai sense el seu consentiment. L'objectiu principal ha de ser l'apoderament d'aquesta persona.

Objectius principals

- Sensibilitzar la població en general i, en concret, les persones que participen de les entitats a l'Espai Poblet i del sector del comerç i l'hostaleria de la zona durant la FM de Montcada i les diferents festes populars de barri de la ciutat.
- Articular l'actuació davant de situacions d'agressions sexistes o LGTBfòbiques.
- Fer un treball conjunt entre entitats i Ajuntament de forma horitzontal per tal de visualitzar les agressions sexistes que es donen a espais d'oci nocturn i trencar l'imaginari del cos de la dona com a objecte.
- Acabar amb la impunitat social de les persones agressores.

On es produeixen les agressions sexistes?

---

² Organització social i cultural en la qual la totalitat de les relacions socials està estructurada pel domini de l'home sobre la dona

Les agressions sexistes són una manifestació més de les violències masclistes i de l'opressió. Poden aparèixer en diferents contextos: a l'espai privat, a la feina, a l'escola, transports públics o als espais d'oci i festes populars, entre d'altres.

L'experiència demostra que a les festes populars i d'oci, aquest tipus d'actituds, comportaments i accions comporta que les dones i persones amb opcions sexuals o identitats sexuals diferents a les heteronormatives no puguin gaudir, lliurement, dels espais.

Què entenem per agressions sexistes en contextos de festes majors?

És una agressió física (o no) exercida sobre una persona per motius de gènere, orientació sexual o aspecte físic, en relació als estàndards estètics. Aquestes agressions es poden dividir segons tres nivells de gravetat i segons com s'exerceixin.

TIPUS D'AGRESSIÓ	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
PSICOLÒGICA	Insultar. Anomenar amb adjectius degradants. Escridassar. Ridiculitzar. Desautoritzar. Fer burles o bromes sexistes. Menysprear. Inferioritzar. Ignorar. Jutjar la vida sexoafectiva. Manifestar gelosia i sospita. Controlar les relacions amb altres persones...	Amenaçar. Fer xantatge. Utilitzar un problema per anar contra d'aquesta persona (malaltia, discapacitat). Exigir obediència. Fer comentaris sobre la seva aparença per rebaixar l'autoestima...	Amenaçar de mort. Amenaçar amb el suïcidi Amb la finalitat de control.
FÍSICA	Envair l'espai personal. Parlar a prop de forma intimidadora. Tocaments no sexuals indesitjats. Fer empentes...	Immobilitzar. Arraconar. Aïllar. Agafar amb força. Escopir. Estirar cabells. Pessigar. Retenir. Assetjar o perseguir.	Fer cops de puny. Fer cops de peu. Mossegar. Escopir. Agafar pel coll. Tancar en un espai. Cremar. Tallar.
SEXUAL	Bavejar. Mirades no	Tocaments sexuals no desitjats.	Violació. Exhibicionisme.

	desitjades. Comentaris sexuals no desitjats...	Assetjament per opció sexual. Imposar pràctiques sexuals no segures...	Forçar pràctiques sexuals no desitjades. Difondre fotos o vídeos sexuals sense consentiment...
AMBIENTAL	Tractar les dones com un objecte sexual. Ús del llenguatge sexista. Exhibició de símbols sexistes...	Colpejar i llençar objectes.	Maltractar les mascotes de la parella. Trencar objectes estimats de l'altra persona.

PREVENCIÓ

Actuacions preventives Festa Major Montcada i Reixac 2017

1. Incorporar informació sobre el protocol dins del programa de festa major.
2. Cartells i pancartes preventives a l'Espai Poblet.
3. Falques informatives sobre el protocol a l'Espai Poblet.
4. Díptic per repartir entre els instituts i fer sensibilització prèvia.
5. Creació d'un Logo.
6. Campanya comunicativa per les xarxes socials i La Veu.
7. Creació del #MiRNOésNO.
8. Presentació del protocol a la ciutadania en general uns dies abans de l'inici de festa major.
9. Lliurament del protocol a totes les entitats que participin de l'Espai Poblet.
10. Formació i sensibilització de les entitats participants de l'Espai Poblet.
Realització d'un taller pràctic per dotar d'eines per tal de treballar la sensibilització sobre les violències sexuals.
11. Lectura del manifest abans dels concerts del divendres i entre concerts si hi ha una agressió sexista amb expulsió.

Objectius de futur

Seguir treballant el protocol per tal de millorar-lo a través de les experiències resultants de posar-lo en pràctica.

Generar més consciència sobre la violència sexual, establint espais de debat i formació.

ACTUACIÓ DAVANT D'UNA AGRESSIÓ SEXISTA

Identificació de les barraques participants del protocol

Les barraques que realitzaran mediació en casos d'agressions sexistes tindran un distintiu visual, concretament una bandera lila que es posarà a una de les cantonades de davant de la carpa. A cada barraca, hi haurà dues persones per torn encarregades de ser les mediadores. Preferiblement home i dona.

Com intervenim?

Cal que tots i totes estiguem atentes a una agressió sexista.

Només es donarà resposta a una agressió sexista quan la persona agredida ho demani.

Allò ideal seria que la persona agredida acudeixi a la barra amb el distintiu del protocol. Ara bé es poden donar diferents casos:

- a) Nosaltres observem una agressió sexista, sense que la persona agredida hagi demanat ajuda. Abans d'intervenir demanarem a aquesta si vol que intervinguem.
- b) Una tercera persona ens ve a dir que hi ha hagut o està havent una agressió sexista. Anirem al lloc de l'agressió i demanarem a la persona agredida, de la mateixa manera que abans, si necessita ajuda.

Es possible que la persona agredida s'estigui defensant sola. Si no necessita ajuda, només ens quedarem a prop seu per tal de fer un reforç, si el demana.

Hem d'intentar no formar part del conflicte. És a dir, que la persona agredida parli amb l'agressora i nosaltres fem reforç dels arguments de la primera. Ara bé, si la persona ens demana que siguem nosaltres les persones que parlem amb qui l'hagi agredit, ho farem.

Es recomanable fer-nos i fer diferents preguntes per tal de conèixer millor què ha succeït:

- Què ha passat?
- Com ha començat?
- La persona agredida està sola o amb amics i amigues?
- Es coneixen la persona agressora i agredida?
- Quina intenció creu que tenia la persona agressora?

** si aquestes preguntes li fem a la persona agredida, sempre li demanarem primer si vol parlar davant de la persona agressora, en el cas que aquesta estigui allà o vol que la portem a un espai de seguretat.

Actuació amb la persona agredida

1. Davant d'una agressió sexista, sempre parlarem primer amb la persona agredida.
2. S'ha de respectar la decisió de la persona agredida, si no vol que intervinguem, és la seva opció.
3. Cal donar-li suport i oferir-li un espai de seguretat³ lluny de la persona agressora (sense excloure-la de la festa).
4. El suport en cada cas pot ser diferent, depenent de les seves necessitats. Quan una persona visqui una agressió sexista, es possible que vingui a trobar-nos per diversos motius: Per parlar per desfogar-se, sense demanar-nos intervenció amb la persona agressora; per tal que la reforcem, o bé, per tal que parlem nosaltres amb la persona agressora, entre d'altres.
5. En el cas que l'agressió sigui de nivell 3 es derivarà la persona agredida als agents de seguretat. També se la derivarà al personal sanitari que hi hagi a la zona, en el cas que sigui necessari (que requereixi atenció psicològica o mèdica).

Actuació amb la persona agressora

No volem una confrontació directa, ni tampoc generar una situació pitjor de la que tenim. Per la qual cosa les persones que intervinguin a la mediació han de fer-ho de forma coherent, responsable i prioritant la no violència o l'agressivitat verbal.

1. **Avís:** cal dialogar amb la persona agressora per tal que sàpiga que està realitzant una agressió sexista, que la persona agredida s'està sentint incòmoda i violentada i que si no cessa l'actitud, se l'expulsarà de l'Espai Poblet.
2. **Expulsió:** si la persona, previ avís, no atura l'agressió se li demanarà que abandoni l'espai. La demanda es farà de forma verbal intentant no tenir contacte físic i explicant el perquè de forma pedagògica. En primera instància, es farà a través de les persones encarregades del protocol que estiguin a les barraques.

Si mitjançant la mediació i la petició d'abandonar l'espai la persona es mostra reticent, es demanarà que el personal de seguretat o agents policials siguin qui s'encarreguin d'executar l'expulsió.

---

³ Entenem per espai segur a algun lloc on la persona agredida no tingui contacte visual amb l'agressora. Pot ser dins la barra, darrera d'aquesta, on la persona manifesti que se sent més tranquil·la i sempre acceptant la seva voluntat. etc.

3. En el cas que l'agressió sigui del Nivell 3 s'expulsarà directament la persona agressora a través de la comunicació de l'agressió al personal de seguretat o agents policials.

Exposició pública d'una expulsió

En el supòsit d'una agressió sexista on hagi calgut l'expulsió de la persona agressora, s'iniciarà el concert següent o el del proper dia (en el cas que sigui a darrera hora) amb la lectura del manifest i explicant que s'ha hagut d'expulsar una persona de la festa. Mai es mencionarà el nom de la persona agredida ni de l'agressora i es vigilarà molt el vocabulari.

Coordinació entre les barraques

Cada barraca disposarà d'un full de recollida d'agressions, amb una breu descripció del que ha ocorregut, i especificant si s'ha mediat o no o si ha fet falta expulsar de l'espai la persona agressora.

Per altra banda, en el cas que hi hagi una agressió sexista, la barraca que l'hagi atès ho comunicarà a la resta de barraques actives del protocol, preferiblement de forma física, i també via el grup de wassap que es crearà, a tal efecte, entre les persones responsables de cada barraca.

Les persones responsables de cada barraca es reuniran a les 19h del dissabte i del diumenge a l'Espai Poblet, per tal de valorar com ha transcorregut la nit anterior.

Telèfons d'atenció

Atenció 24h: **900 900 120**

OAD (Oficina d'Atenció a la Dona: de dilluns a divendres de 9h a 14h): **93 565 11 22**

OCH (Observatori contra l'homofòbia): **93 217 26 69**